

FI lausuntopyyntö VV

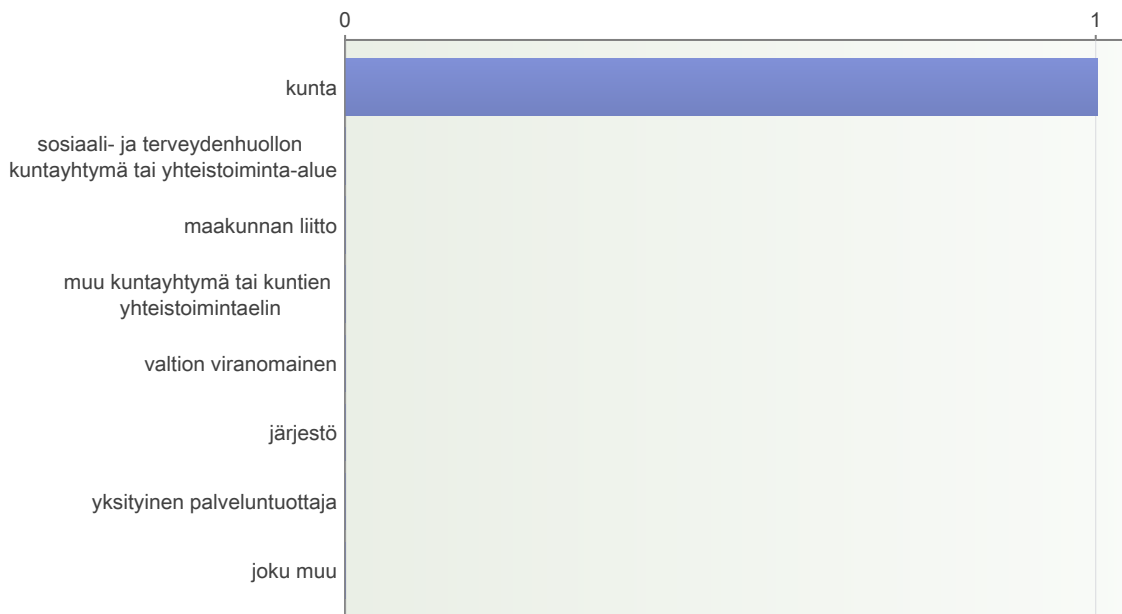
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Hangon kaupunki	Elisabeth Kajander	elisabeth.kajander@hank o.fi	20.3.2017	

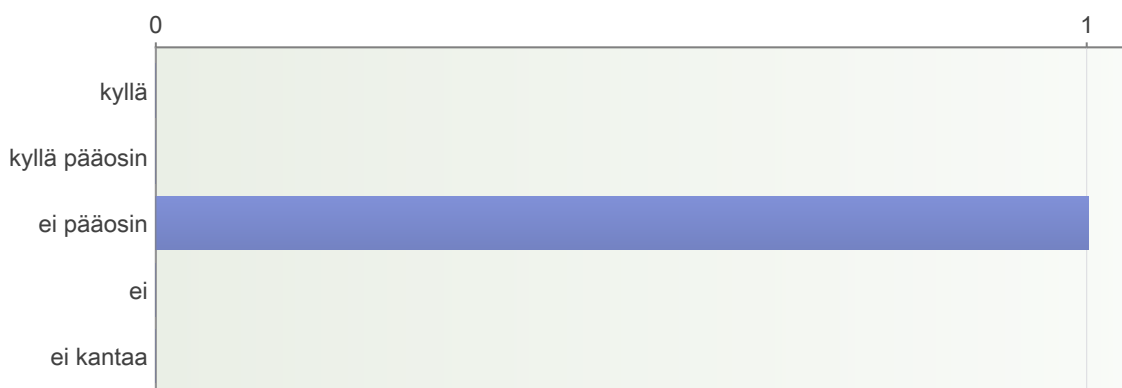
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

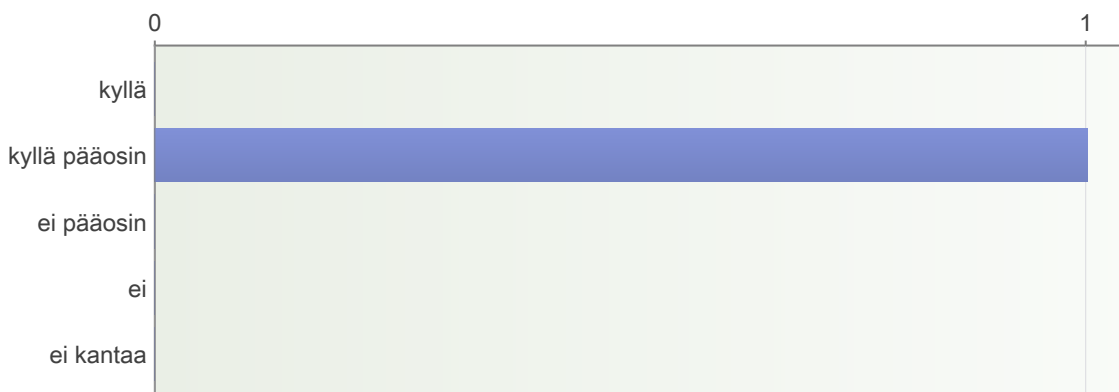
Vastaajien määrä: 1

- Ehdotettu tapa toteuttaa perustason ja eräiden erityistason palveluiden valinnanvapaus yhtiöittämisvelvollisuuden ja markkinamekanismien kautta on ristiriidassa sote- ja maakuntauudistukselle alun perin asetettujen tavoitteiden kanssa, jotka koskevat yhdenvertaisuutta, palveluiden integraatiota ja väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen. Malliin sisältyy paljon riskejä ja se on keskeneräinen. Palvelutuotanto pirstoutuu maakuntien ohjauksella ulkopuolelle ja eri palveluihin syntyy asiakkaan näkökulmasta nykyiseen verrattuna uusia rajapintoja. Valinnanvapauden laajentamisen tarkoituksena on vahvistaa erityisesti perustason palveluita ja turvata ihmisten nopeampi hoitoon pääsyä ja palvelujen saanti. Tämä on kannatettavaa, mutta olisi mahdollista vahvistaa myös muutoin kuin valinnanvapausjärjestelmän avulla.

Palvelujen yhdenvertaisen satavuuden paranemista on vaikea arvioida, syntykö palveluntarjontaa myös harvaan asutuilla seuduilla? On oletettavaa, että suoran valinnan palvelut, maksusetelipalvelut sekä asiakassetelipalvelut keskittyvät isommille kaupunkiseuduille.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

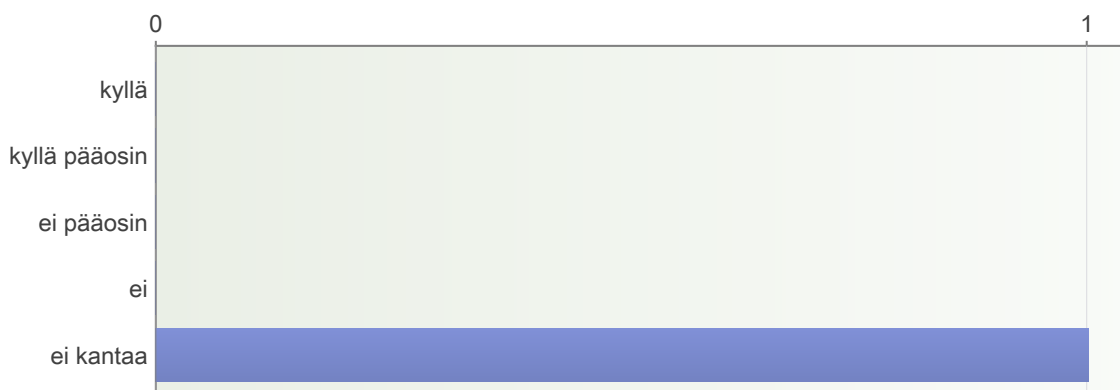
- Lakiluonnos edistää asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia, mutta edistääkö uudistus vaikutusmahdollisuuksia tarkoituksenmukaisella, asiakkaalle terveys- ja hyvinvointihyötyä tuottavalla tavalla? Kuinka yksittäinen asiakas voi tietää, mitkä palvelut ovat laadultaan tarkoituksenmukaisimmat. Huoli liittyy erityisesti paljon palveluja käyttäviin, erityisryhmiin kuten päihde- ja mielenterveys- tai lastensuojelun asiakkaisiin, joiden kyky ohjautua palvelujärjestelmässä ja käyttää maksuseteliä, asiakasseteliä ja henkilökohtaista budjettia voi olla rajoittunut.

Asiakkaan vaikutusmahdollisuudet omiin palveluihin toteutuvat erityisesti alueilla, joilla on valinnan mahdollisuuksia, eli eroavaisuuksia tulee olemaan kaupunkien ja maaseutujen välillä. Lakiluonnos lähtee siitä, että asiakas voi äänestää jaloillaan, jos on tyytymätön saamaansa palveluun ja tämä aiheuttaa ongelmia tilanteessa, jossa todellisia vaihtoehtoja ei pitkistä etäisyyksistä johtuen ole olemassa ja tällöin vaikutusmahdollisuudet ovat vähäiset. Mikäli matkat korvataan vain lähimmälle sosiaali- ja terveysasemalle, ei voida puhua valinnanvapaudesta ja palveluiden tulee olla yhdenvertaiset kaikilla kyseisillä asemilla, muuten kohdellaan asiakasta eriarvoisesti.

Siirtymäsäännöksen aikataulu tulee olla riittävän pitkä 2-3 vuotta, jotta maakunta voi itse arvioida tietotason riittävyyden ja maakunnan tulee voida itse päättää, milloin valinnanvapaus otetaan käyttöön.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

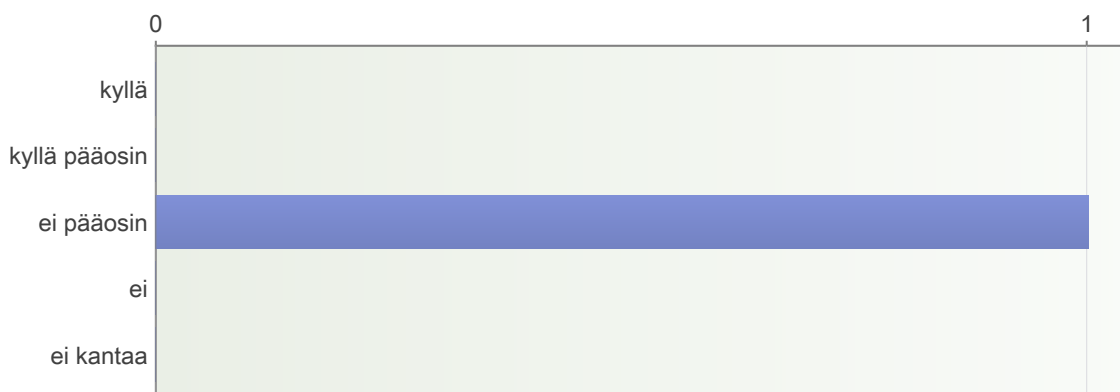
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan uudistus lisää mahdollisuuksia hakeutua palveluihin ja jos tarjontaa on, asiakas voi valita itselleen sopivan palveluvaihtoehdon. Järjestelmä on kuitenkin hyvin monimutkainen, ja oman tilanteeseen sopivaan palveluun hakeutuminen edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannetta, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluun. Nykyinen valinnanvapauden tietopohja ja kansalaisille tarjottava tietoa ei ole koottuna yhteiseksi tietopohjaksi ja riittäviä yhteisiä laatumittareita ei ole käytössä. Tämä luominen vaatii aikaa eikä ehdi valmiiksi 1.1.2019. Ohjausjärjestelmä tulee myös kehittää aivan uudella tavalla. Uudet käsitteet kuten maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti ovat uusia käsitteitä ja vaatii ammattilaisten kouluttamista.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

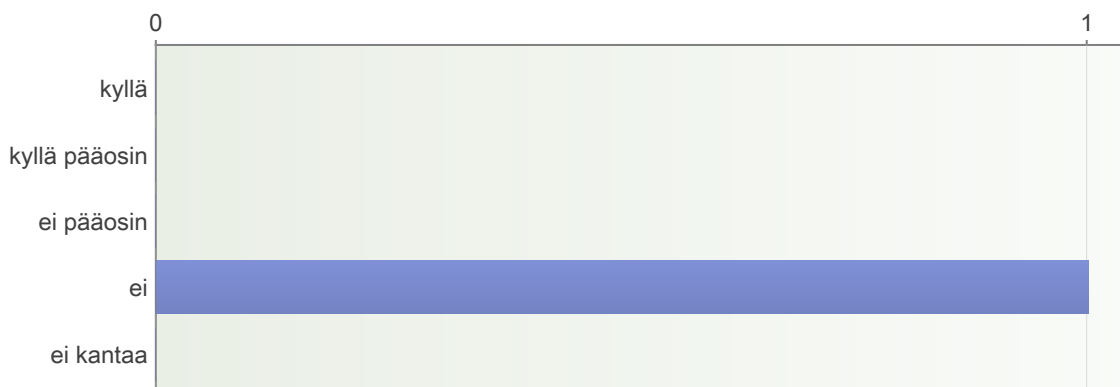
Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen yhteensovittaminen eli integraatio (joka oli sote-reformin lähtökohta) on huomattavan haasteellista, jos valinnanvapaus toteutetaan esitetyllä tavalla. Sote- järjestämislakiluonnoksen mukaan maakunnan on huolehdittava laaja-alaisesti yhteen sovitettuja palveluja tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistamisesta, palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittelemisestä sekä asiakasta koskevan tiedon hyödyntämisestä eri tuottajien välillä. Maakunnan mahdollisuudet ohjata tuottajia ovat rajallisia ja vaativat runsaasti yksityiskohtaisia sopimuksia ja sopimusten valvontaa jotka edellyttää runsaasti asiantuntijaresursseja. Palveluketjujen toteutumisen seuranta- ja valvontamahdollisuudet ovat rajalliset. Maksusetelijärjestelmä vaikeuttaa muutenkin vaikeasti hallittavaa kokonaisuutta.

Laaja-alaisen palvelujen määrittely tulee kirjata lakiin selkeästi, jotta yhdenvertaisuus toteutuu. Kuka määrittelee asiakkaan sellaiseksi, joka tarvitsee laaja-alaisen palvelun? Onko se liikelaitos, asiakas itse vai palveluntuottaja ja millä kriteereillä?

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

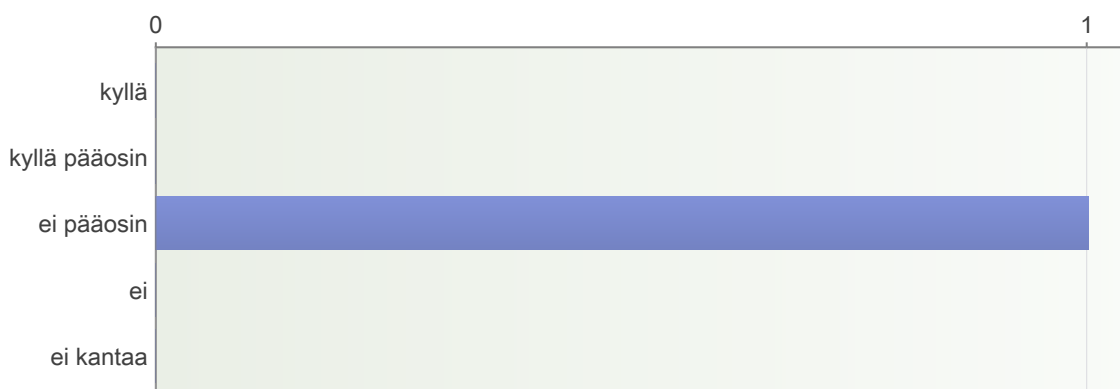
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Malli rajoittaa maakunnan oikeutta päättää palvelujen tuotantotavasta ja ohjata palveluja kokonaisuutena. Kustannusten nousun riskejä aiheuttavat lisäksi ainakin järjestäjien sekä tuottajien ICT-investointikustannukset, maakunnan, maakunnan liikelaitoksen ja tuottajien hallinnolliset tehtävät sekä valinnanvapausmalliin kuuluvat uudet elementit henkilökohtainen budjetti, asiakasseteli ja maksuseteli sekä suoran terveydenhuollon suoran valinnan palvelut. Riskinä on myös asiakkaan pompottelu. Sähköiset etäpalvelut voivat tuoda kustannussäästöjä, mutta muutokset vievät aikaa ja ne pitää suunnitella perusteellisesti.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

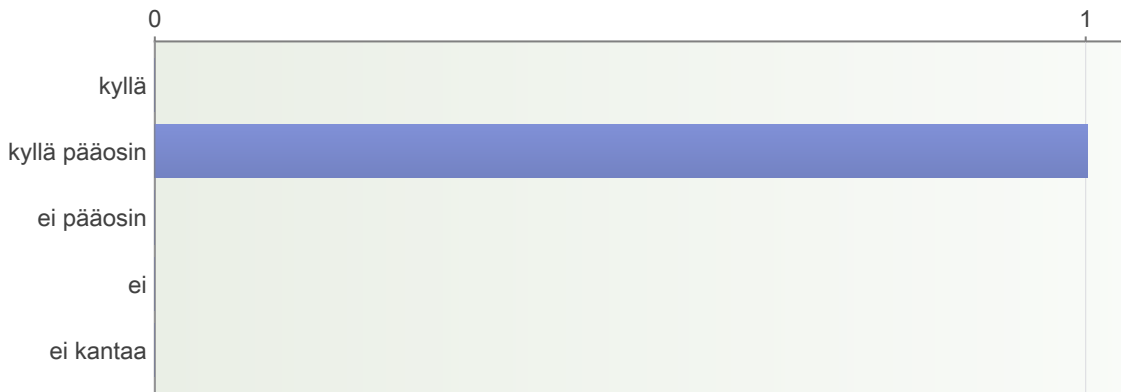
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laissa olevat säännökset palvelujen järjestämistavoista kaventavat merkittävästi maakunnan mahdollisuuksia käyttää itsehallinnollista päätösvaltaa eivätkä anna järjestäjälle tarvittavaa liikkumavaraa palvelujen toteuttamiseen. Malli kaipaa yksinkertaistamista ja selkeytystä.. Aikaisempien kokeilujen tuloksia tulisi hyödyntää. Maakunnilla tulisi olla laajemmat mahdollisuudet päättää keinoista tavoitteiden saavuttamiseksi. Aikataulu on epärealistinen. Valinnanvapaus tulisi saattaa käytäntöön asteittain ja kokeilujen kautta. Kansanvaltaisuus toteutuu isossa maakunnassa sen keskusalueen tahdon mukaiseksi, jolloin harvempaan asutun alueen tahtotila voi jäädä saavuttamatta. Miten turvataan kaksikielisyys? Osa tuotannosta tulee kuitenkin yksityisen yhtiön ja kolmannen sektorin yhdistysten tuottamana, näissä ei ole mukana kansanvaltaisuutta eikä läpinäkyvyyttä ole.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

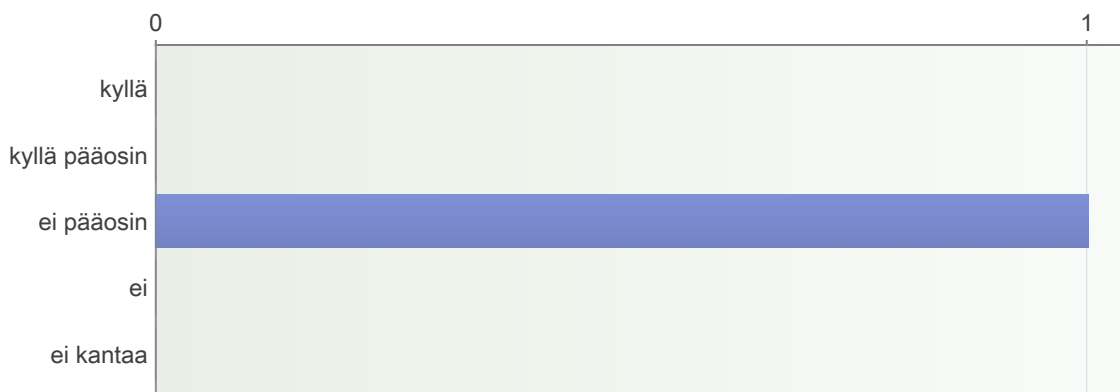
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapausuudistus luo mahdollisuuksia uudistaa toimintatapoja ja ottaa käyttöön uusia palveluinnovaatioita. Kannustaako malli innovaatioihin?

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöittettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

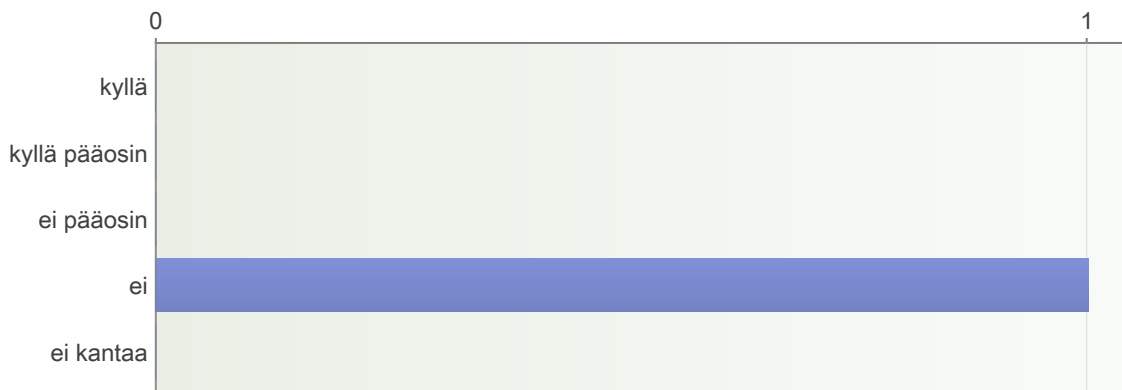
Vastaajien määrä: 1

- Laajennettuun perustason esitetään kuuluvaksi asiakkaan tilapäisesti ja lyhytaikaisesti tarvitsemat sosiaalihuoltolain 14 § 1 momentin mukaiset palvelut. Sosiaalipalveluja tarvitsevan asiakkaan kohdalla on kuitenkin vaikea arvioida, milloin sote-keskukseen hakeutuva asiakas on lyhytaikaisen ja tilapäisen avun tarpeessa ja milloin tarve on pitkäaikaista. Näistä tulisi mallin mukaan tehdä oikaisuvaatimuskelpoinen hallintopäätös myös yksityisessä yhtiössä. Tämä on ristiriidassa sille periaatteelle, että kaikki viranomaistoiminta eli hallintopäätöksiä vaativa toiminta tapahtuisi maakunnan liikelaitoksessa.

Palvelut tulisi yksilöidä käyttäen nykyisiä toimintanimikkeitä. Esim. mihin sijoittuu mm. neuvoo/perhekeskus palveluissa joissa tuotetaan sekä terveydenhuollon neuvolapalveluita- että sosiaalihuollon perheneuvolatoimintaa? Hallituksen LaPe-kärkihankkeessa tuetaan tämän toimintamuodon leviämistä. Missä kouluikäisten hammashoito toteutuu? Aikuisten kuntoutus ja fysioterapia ei mainita selkeänä nykyisenlaisena kokonaisuutena. Lakiluonnoksesta saa kuvan että on Sote-keskus jossa on lääkärin ja hoitajan vastaanottoa ja sen lisäksi sosiaaliohjausta. Keskuksessa tulee olla laaja-alaista yhteistoiminta jota ei pystytä tekemään irrallisella ostoilla maksusetelillä. Maksuseteli tulee käyttää lisätarpeeseen.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

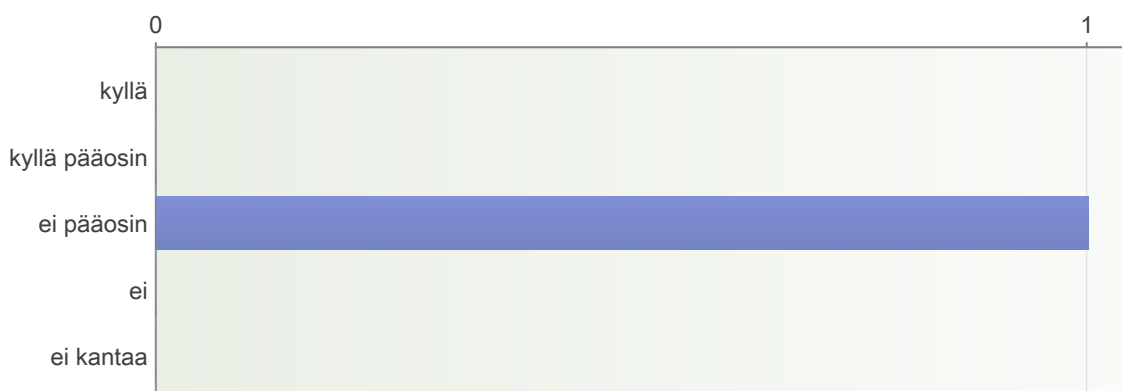
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmässä maakunta ei voi kantaa järjestämisvastuutaan, maakunnalla ei ole suoria ohjaus- eikä vaikutusmahdollisuuksia maksusetelipalvelun tuottajaan. Potilas- ja asiakasturvallisuus voivat vaarantua tämän vuoksi. Myös mahdollisuus seurata laatua ja maksun oikeutusta hämärtyvät.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

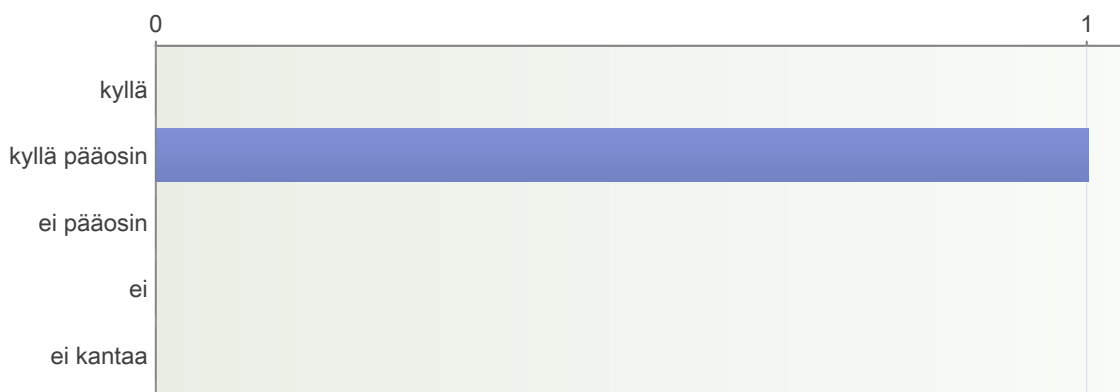
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskusten velvollisuudet tarjota maksuseteliä tilanteissä, joissa sillä on jo valmiiksi omassa palvelutuotannossa mahdollisesti kustannustehokkaammin tuotettua samaa palvelua, on lähtökohtaisesti väärin jos haetaan kustannusvaikuttavuutta. Laki velvoittaa palvelun tuotannon sekä itse, että ostopalveluna koska asiakas voi valita palvelun sote-keskuksesta tai maksusetelillä muualta. Tämä aiheuttaa tuotannon päällekkäisyyttä ja kustannusten nousua. Vaikka sote-keskuksella on kokonaisvastuu palveluista ja asiakkaan palvelukokonaisuudesta keskuksella ei juuri ole mahdollisuutta puuttua asiaan, jos se havaitsee maksusetelipalvelun laadussa ongelmia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

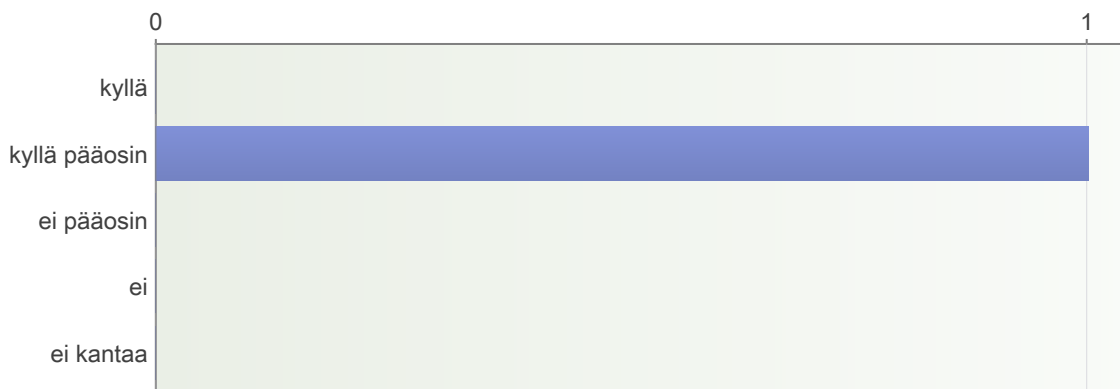
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan valinnan mahdollisuus on riittävästi, mutta osaako asiakas valita itselleen oikean palvelun joka kohdistuu oikealla tavalla hänen hyvinvointinsa ja terveyteensä. Emme myöskään tiedä minkälainen valinnanvapaus esim. tulee olemaan maaseudulla, minkälaiset palveluntuottajat ja onko tarjottavat palvelut laadukkaita.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

27. Vapaamuotoiset huomiot.

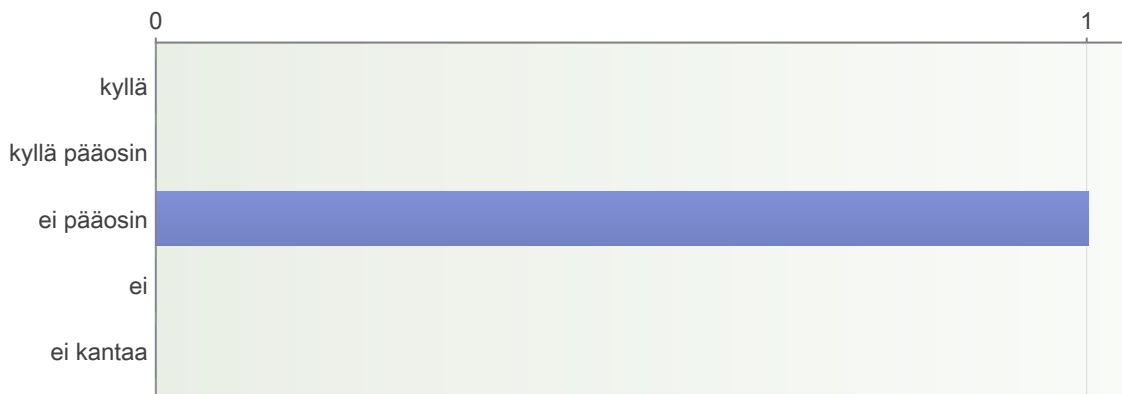
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla on riittävä valinnan mahdollisuus, mutta se ei kaikin osin ole tarkoituksenmukaista esim. jos asiakas voisi valita myös tahdosta riippumattoman hoitoa ja huoltoa vaativan maakunnan liikelaitoksen toimipisteen. Näissä tilanteissa on päädytty jo asukkaan hoidon perusteella tilanteeseen, jossa tahdonvastaisesti joudutaan asukasta hoitamaan suljetussa yksikössä koska hänen tai toisen henkilön turvallisuus on vaarantunut. Tai asiakkaan muun edun, esim. lastensuojelutilanne vaatii valinnanvapauden rajoittamista.

Matkakustannusten korvaaminen toimipisteelle ja – pisteeltä koskevat vain lähimpää yksikköä joka voi vaikuttaa valintaan ja asettaa ihmiset eri tilanteeseen.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

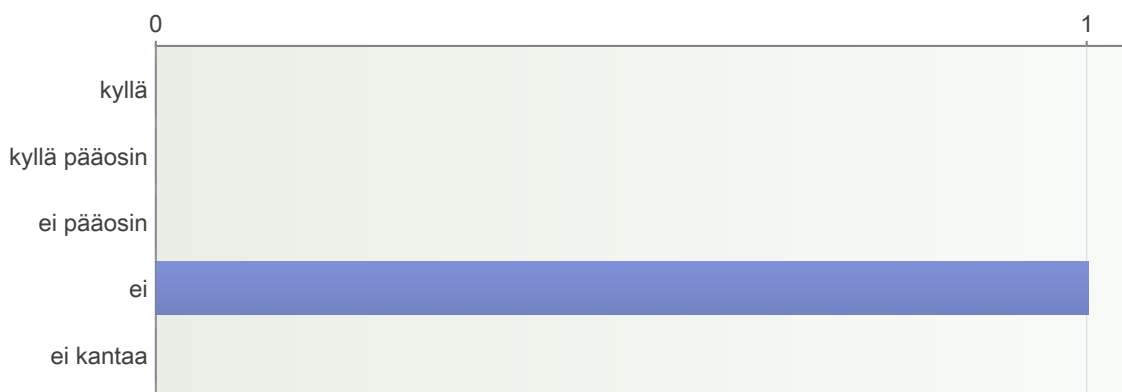
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasseteli lisääisi asiakkaiden valinnanvapautta jos palvelutuottajia löytyy. Asiakkaan oikeuksien näkökulmasta jää kuitenkin epäselväksi, kuinka varmistetaan se, että asiakas tietää, millaista palvelua hän on oikeutettu saamaan, sen sisältö ja laatua. Kuka valvoo tämän toiminnan ja asettaa kriteerit?

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

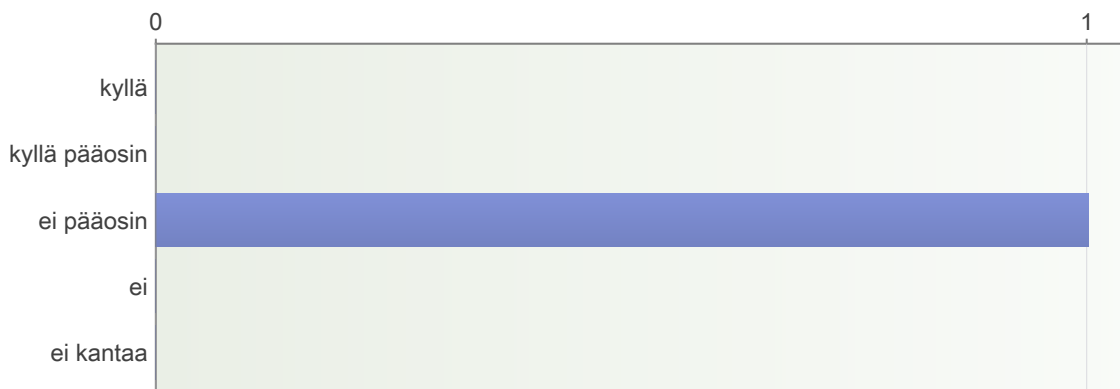
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelitoiminnassa maakunnan ohjaus- ja vaikutusmahdollisuus hämärtyy samalla tavalla kuin maksusetelissä. Palvelutuottajille pitää voida asettaa vaatimuksia, jotka kohdentuvat mm. asiakasturvallisuuteen, laatuun ja asiakaslähtöisyyteen.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

33. Vapaamuotoiset huomiot.

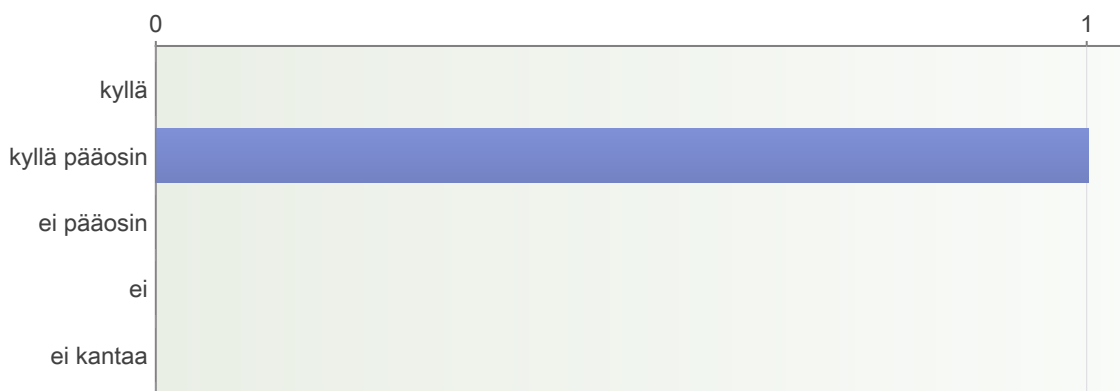
Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien päätöksentekoa esitetään voimakkaasti rajoitettavaksi koska lakiluonnoksessa § 21:ssä säädettäisiin maakunnalle velvoite käyttää asiakasseteliä riittävässä määrin. Perusteluissa todetaan, että vähimmäistasona on, että 15 % näiden palveluiden kokonaiskuluista olisi asiakassetelin piirissä. Käyttöönotto on epäselvä sekä laajuuden että valvonnan suhteen.

Asiakasseteli tulee kohdistumaan pääosin erikoissairaanhoidon palveluihin, jotka ovat jo nyt valinnanvapauden piirissä julkisen terveydenhuollon osalta koko maan alueella. Asiakassetelin myötä julkista erikoissairaanhoidon joudutaan merkittävästi yhtiöittämään. Asiakaseteleillä hankittavat erikoissairaanhoidon palvelut ovat suurin osa tämän päivän erikoissairaanhoidon palveluista ja tämä voi puolestaan vaikuttaa haitallisesti jäljelle jäävään toimintaan, esim. lääkäreiden saatavuuteen ja riittävyteen.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

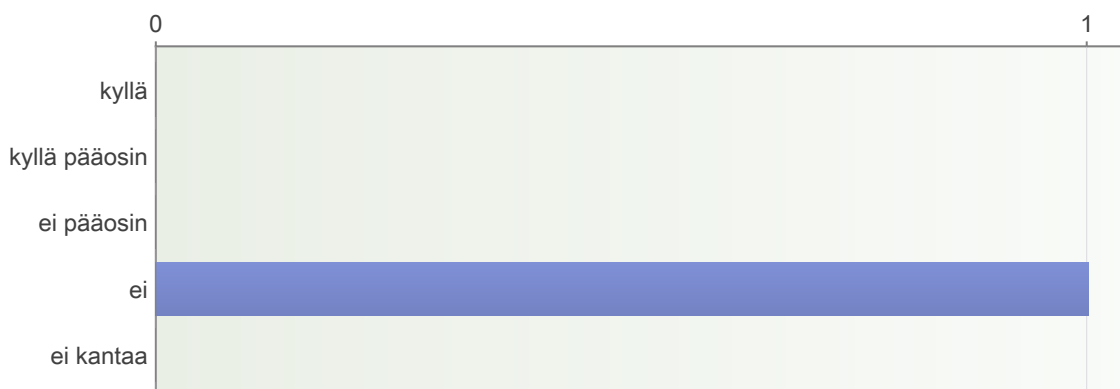
Vastaajien määrä: 1

- Suomessa ei ole kokemuksia henkilökohtaisen budjetin laajasta käytöstä ja kansainväliset kokemukset osoittavat kustannusten nousua sen käyttöönoton jälkeen. Lisää kokeiluja tarvitaan jotta malliin liittyviä ongelmia kyetään korjaamaan. Jos sen käyttöä aloitetaan heti 2019 se loisi suuren riskin asiakkaiden palveluiden jatkuvuudelle ja kustannusten kasvulle ja edellyttäisi runsaasti henkilöresursseja palvelutarpeen arviointiin lyhyellä ajalla 2018-2019 taitteessa.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

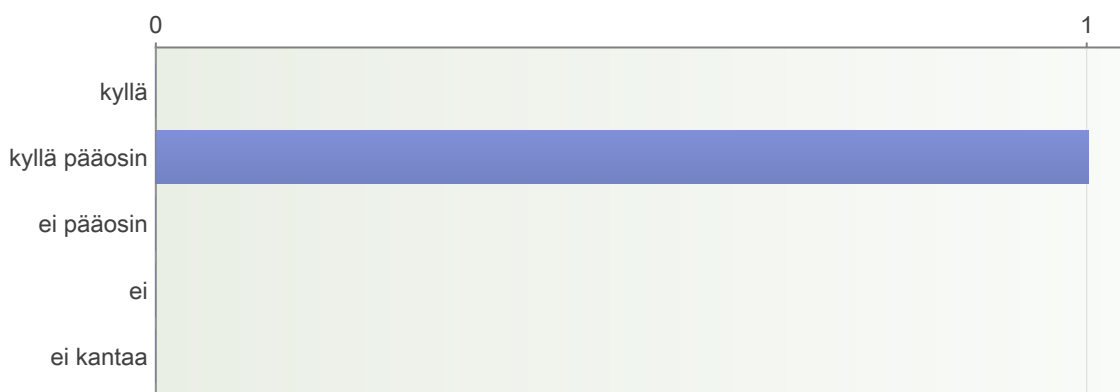
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kun tehtävään nimetty henkilö ei voisi olla palvelus- ja toimeksiantosuhteessa palvelun järjestäjään eikä tuottajaan, tukea tarjoavan henkilöiden saatavuus voi osoittautua ongelmalliseksi. Esiitetty arvio siitä, että tuettu päätöksenteko voitaisiin toteuttaa vapaaehtoisvoimin ja maakuntien välisenä vaihtotyönä on epärealistinen. Kyseessä on ammatillista osaamista edellyttävä tehtävä. Lasten kohdalla on laissa määritelty ikäraja 12 v. tai se ikä kun lapsen koetaan olevan kykenevä päättämään omasta hyvinvoinnistaan ja tekemään siitä valintoja. Tässä voi tulla ristiriitoja vanhempien kanssa tai erotilanteissa. Myös muiden sellaisten kohdalla, jotka eivät ole kykeneviä tekemään valintaa omasta hoidostaan kuten dementikot, vakavasti kehitysvammaiset, tulee olla selkeä päätöksentekijän mahdollisuus kirjattuna.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

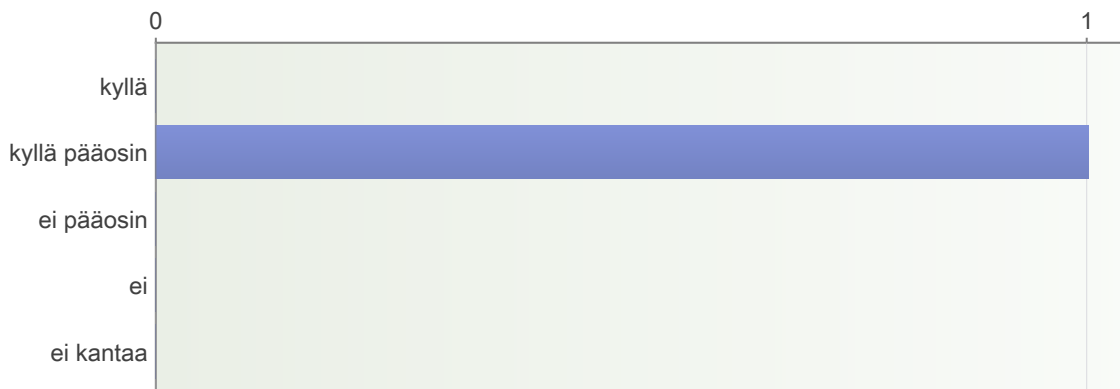
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyt aiheuttavat maakunnalle runsaasti hallinnollista työtä ja edellyttävät uudenlaista sopimusoikeudellista osaamista ja sitovat runsaasti asiantuntijaresursseja. Seurannan tueksi ei ole tiedossa tarvittavaa tietojärjestelmää työkaluksi ja jos toiminta alkaa 1.1.2019 tässä on suuret riskit.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

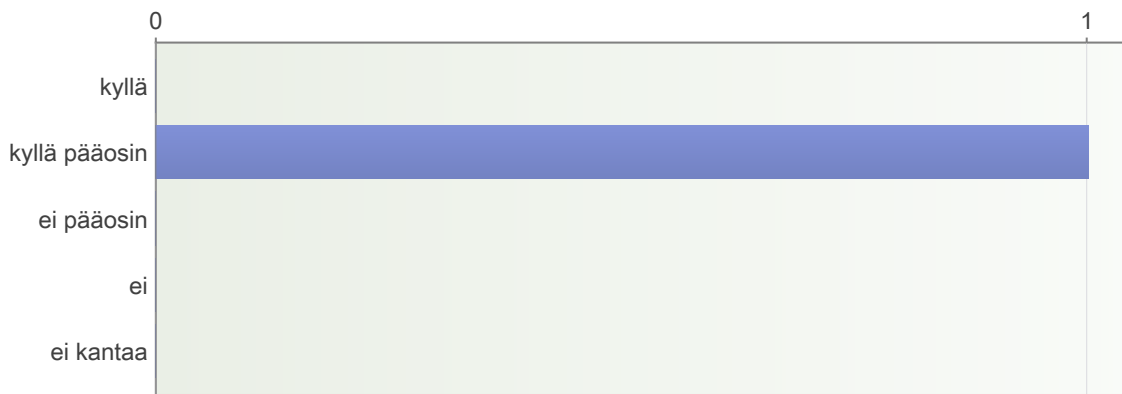
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksuseteli- ja henkilökohtaisen budjetin palvelutuottajat eivät tee sopimusta suoran valinnan tuottajan eivätkä maakunnan kanssa. Tämän vuoksi niiden ohjaaminen on huomattavan vaikeaa. Lainsäädännössä tulisi olla mekanismi, jolla maakunta tai suoran valinnan tuottaja voisi puuttua henkilökohtaisen budjetin tai maksusetelipalvelun tuottajan toimintaan suoraan, jos se havaitsee toiminnassa laadullisia tai muita puutteita.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

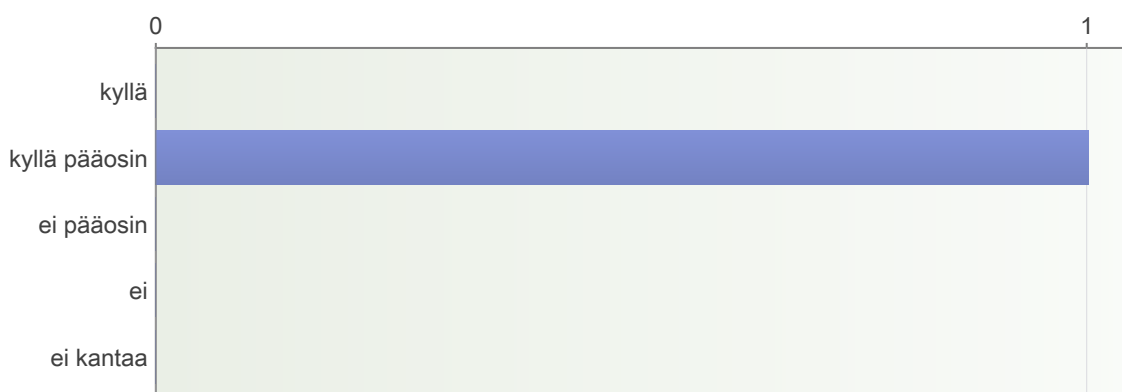
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yhtiöittämisveloitteen juridista taustaa maksu- ja asiakassetelipalvelujen osalta ei tuoda selkeästi esiin. Maakunnan ei ole tarkoituksenmukaista yhtiöittää osaa toiminnasta vaan kyetäkseen tuottamaan maksu- tai asiakassetelipalveluja. Palveluntuottajan velvoitteista hoito- lääketieteellisen ja sosiaalihuollon opetusta antavina yksiköinä ei ole mitenkään huomioitu. Nykyisenkaltaista kunnalliseen toimintaan liittyvää opetusveloitetta ei siten jatkettaisi näissä yksiköissä. Henkilökunnan koulutusveloitetta ei myöskään ole kirjattu mitenkään selkeästi mihinkään.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista. 15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

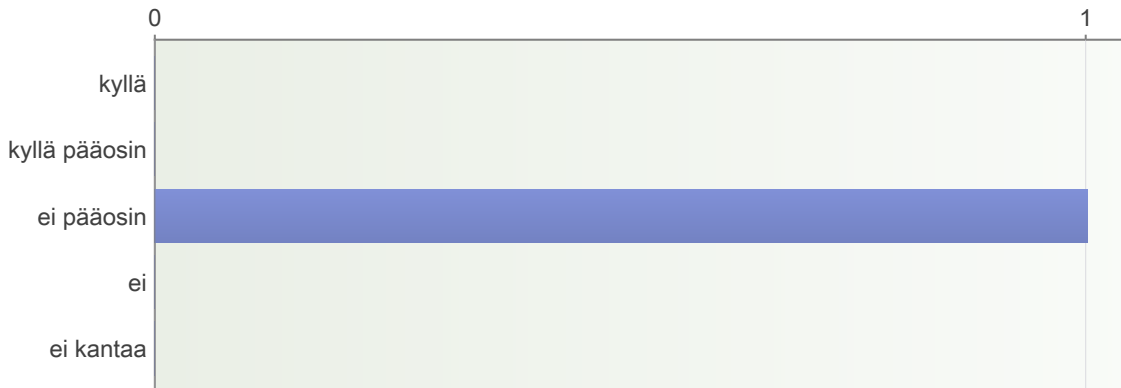
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kiinteä tarveperusteinen maksu tuottajalle on periaatteessa hyvä määräytymisperuste, mutta riski on että palvelutuottajat eivät osa arvioida maksimimäärän asiakkaita resurssien nähden tai ottaa hoitaakseen liian suuria asiakasmääriä tai valitsevat keitä hoitavat ja poimivat rusinat pullasta.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

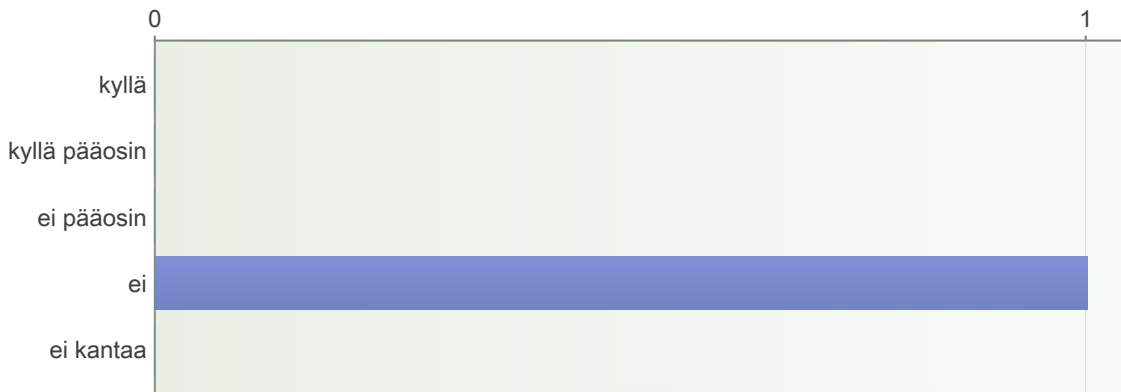
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Parhaimmillaan maakunnan 56 § mukainen mahdollisuus sopia muista korvauksista palvelun tuottajan kanssa on kannatettavaa ja voi lisätä asukkaiden alueellista yhdenvertaisuutta sekä kaventaa alueellisia hyvinvointi- ja terveyseroja. Asiakassetelillä tuotetuista palveluista ei saa periä asiakkaalta asiakasmaksua, mutta lisäpalveluista saa periä maksun. Taloudellisista syistä kaikki eivät voi ostaa näitä lisäpalveluita eivätkä voi tätä valita. Riski on myös se, että tarjotaan liikaa palveluita.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

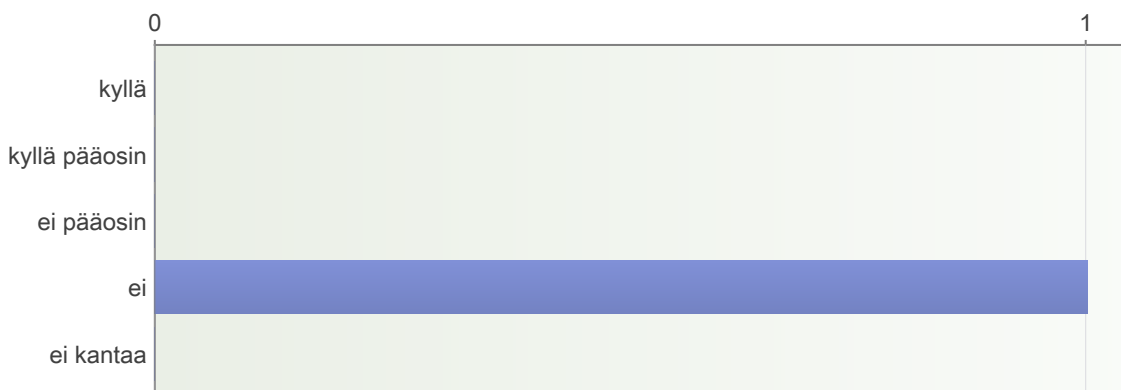
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden toimeenpanolle on varattava riittävä siirtymäaika. Markkinoiden avautuminen suoran valinnan sote-keskuksille ja suunhoidon yksiköille sekä asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin käyttöönotto yhtä aikaisesti 1.1.2019 muodostavat suuren riskin palvelujen jatkuvuudelle. Kahden vuoden siirtymäaika 31.12.2020 saakka maakunnan yhtiöiden perustamisessa ei ole aitoa siirtymäaika, jos yksityiset sote-keskukset ja syyn hoidon yksiköt ovat aloittaneet toimintansa 1.1.2019. Tämä voi heikentää julkisten (kunnallisten) terveysasemien asemaa, niin että he häviävät kilpailussa yksityisiä vastaan jotka ovat tällöin etulyöntiasemassa. Tietojärjestelmien yhteensovittaminen vie oman aikansa. Muussa tapauksessa on riski että joudutaan siirtämään useaan kertaan määräaikoja.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

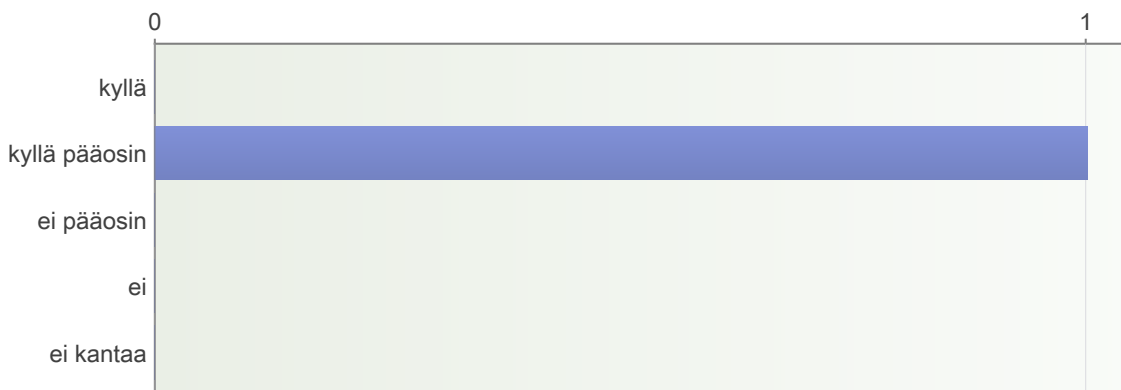
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslainsäädäntö kaventaa maakunnan mahdollisuuksia käyttää järjestämisvastuuseen liittyvää valtaa ja toteuttaa järjestämisvastuutaan. Puolen vuoden aika kesästä 2018 ja 1.1.2019 alkavaan toimintaa on aivan liian lyhyt.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

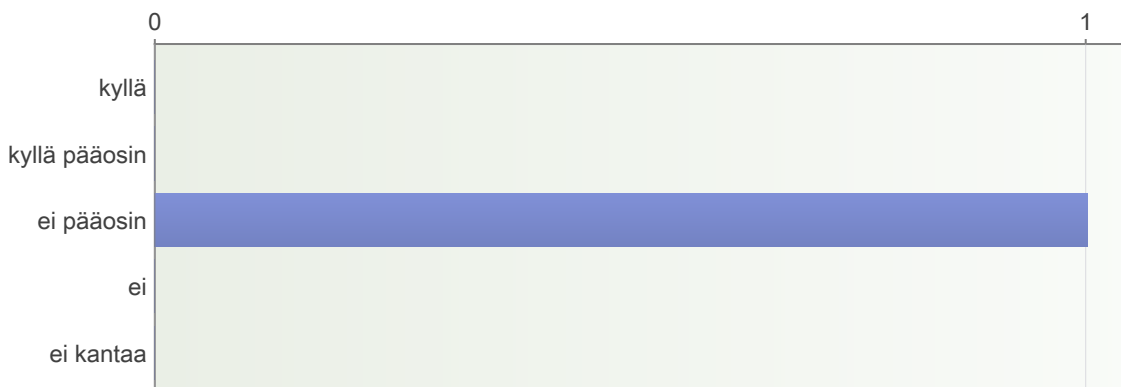
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laki avaa aivan ennen näkemättömällä tavalla markkinoita. Riskinä on kuitenkin että markkinat syntyvät kasvukeskuksiin ja isoihin kaupunkialueille ja pienissä kaupungeissa ja maaseudulla on vähän palvelutuottajia Tämä voi johtaa monopoliasemaan.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienille toimijoille on lähinnä mahdollisuus henkilökohtaisen budjetin sekä maksusetelipalveluiden kautta. Kuitenkin on odotettavissa että tulevaisuudessa nämä markkinat keskittyvät suurille toimijoille.

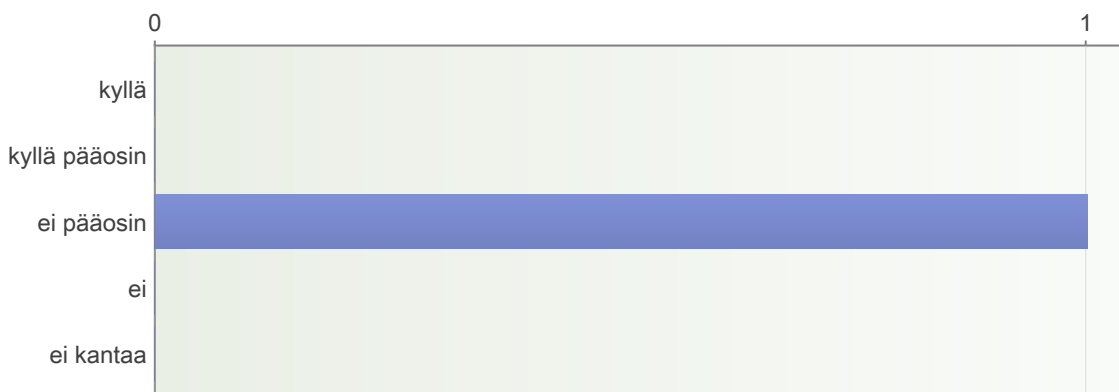
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Henkilöillä joilla on edellytykset etsiä parasta hoitoa kehitys on myönteinen. Kaikilla ei ole tähän edellytykset esim. välimatkojen tai saatavuuden takia. Odotusajat, läheisyys ja muut samakaltaiset seikat johtaa ihmisten valintoja, mutta nämä seikat ei välttämättä vaikuta myönteisesti ihmisen hoitoon jos palvelun laatu ei ole riittävän hyvä.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

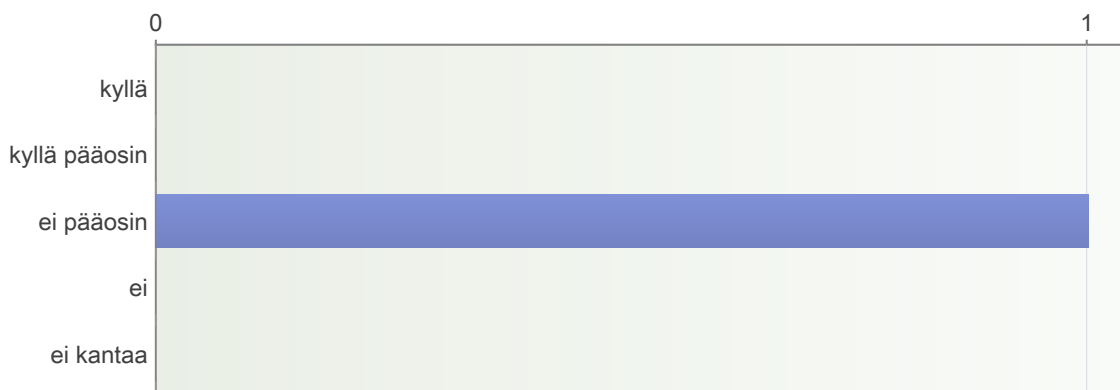
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suun terveydenhuollon asiakasmaksut ovat aina olleet suuremmat kuin muussa terveydenhuollossa. Suunnitellut asiakasmaksujen korotukset tulevat lisäämää huomattavasti palvelutarjonnan ja palveluihin pääsyn eriarvoisuutta. Myös palveluntuottajan saamat korvaukset sisältävät kokonaisuutena suuren riskin osaoptimoinnille sekä erilaisia järjestelmiä valikoida itselleen edullisia asiakkaita. Lasten ja nuorten hoidon vastuun on tarkoituksenmukaista säilyä maakunnan liikelaitoksella.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikutusten arviointi on tehty hyvin ja kriittisesti ja keskeiset huolenaiheet nostettu esille. Kaikesta on vielä mahdotonta saada arviointia, koska muutoksia tapahtuu ja toimintaa ei ole tällä tavalla järjestetty missään ja vaikutusten arviointi jää täysin teoreettisella pohjalla.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kunnallinen toiminta mullistuu täysin. Toiminnan muutokselle on tarvetta, mutta tällä tavalla saatetaan tuhota moniakkin toimivia rakenteita liiallisella kertaluonteisella toiminnanmuutoksella. Monia kohtia voitaisiin ensin selkeämmin kokeilla ja uuteen toimintamalliin tulisi mennä asteittain ja kokeilujen kautta.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Hangon kaupunki suhtautuu kriittisesti valinnanvapauden toteuttamista ehdotetulla tavalla. Kaupunki katsoo, että jos se toteutuu esitetyllä tavalla, vaarantuu sote-reformin alkuperäinen tarkoitus, joka oli väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen, yhtenäiset ja laadukkaat palvelut sekä palvelujen integraatio. Vaarana on myös että heikoimmat yhteiskunnassa eivät saa sitä palvelua jota tarvitsevat koska eivät osaa tai kykene sitä etsimään tai eivät pääse palvelujen piiriin. Varsinkin pienten kaupunkien ja kuntien sekä maaseudun valinnanvapaus voi olla hyvin rajallista ja pahimmassa tapauksessa perustua yhden palvelutuottajan monopoliin. Miten aiotaan turva kaksikielisyyttä, tulee näkyä lakiluonnoksessa. Hangon kaupunki katsoo, että lakiluonnos tässä muodossa ja tällä aikataululla tulee hylätä!

-Henkilöstön asema muutoksessa on epäselvä. Kilpailu henkilökunnasta kovenee ja se voi johtaa henkilöstöpulaan joillekin alueilla. Voiko sama työntekijä toimia monessa paikassa, liikelaitoksessa, Sote-keskuksessa jne.

-Muutosvaiheessa vaarantuu sotetoiminta joka on ollut kunnallisessa järjestämisvastuussa ja tuotannossa jos ei muutosta vaiheisteta. Siirtymävaihe tulee olla riittävän pitkä. Palvelujen nimikkeet hämmentävät, maksu- ja asiakasseteli, henkilökohtainen budjetti, maakunnan liikelaitos, yhtiöt, suoraan valinnanvapaus piiriin kuuluvat palvelut jne. sekä näitten tiedottamista ja palveluohjausta joka vielä aivan epäselvää.

-Ehkäisevä terveydenhuolto ja sosiaalihuolto tulee olla maakuntien alla.

-Valvonta ja ohjausta vaatii lisää henkilöstöresursseja ja koulutusta.

-Palveluntuottajille asettamat vaatimukset, valvominen ja itsevalvonta tulee täsmentää tarkasti koska palvelut ei kilpailuteta.

-Kaksikielisyys, miten se turvataan kun on paljon eri toimjoita kentällä?

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.